

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, soudkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudce JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **M. P.**, práv. zastoupené Mgr. Matejem Dvořákem, advokátem se sídlem Jugoslávská 12, 120 00, Praha, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem 17. listopadu 303, 530 02, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice ze dne 14. 6. 2010, č. j. 52 Ca 59/2009 – 93,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností napadá v záhlaví označené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zastaveno řízení o kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu ze dne 26. 4. 2010, č. j. 52 Ca 59/2009 - 55 z důvodu neuhrazení soudního poplatku ani po dodatečné lhůtě k zaplacení.

V kasační stížnosti stěžovatelka uvádí, že je nutno upozornit na odůvodnění napadaného usnesení krajského soudu, ze kterého není zřejmé, jakým způsobem se řízení vyvíjelo a strohé odůvodnění není (zejména odst. 2 na listě č. 93) zcela srozumitelné a postrádá význam. Datum podání a vydaných usnesení nesouhlasí, jedná se o zcela nepřezkoumatelné odůvodnění.

Dále stěžovatelka uvádí, že usnesení ze dne 21. 5. 2010 jí bylo ze strany právního zástupce přeposíláno, nicméně jí nebylo doručeno. Usnesení bylo zasíláno na adresu trvalého bydliště stěžovatelky, a to mimo území České republiky. Vzhledem k jejímu věku jí nebylo usnesení přeposíláno ze strany právního zástupce doporučenou poštovní zásilkou, ale obyčejně tak, aby nebyla nucena si předmětnou zásilku vyzvedávat na poště. Nicméně předmětná zásilka jí nebyla doručena.

Stěžovatelka dále poukazuje na ustanovení § 42 odst. 2 s. ř. s., dle kterého se doručuje tomu účastníku řízení, který má něco vykonat, osobně. V případě zaplacení soudního poplatku se jedná zcela jistě o povinnost uhradit soudní poplatek za strany stěžovatelky, a nikoliv právního zástupce, a tudíž mělo být usnesení krajského soudu ze dne 21. 5. 2010, č. j. 52 Ca 59/2009 - 87, zasíláno stěžovateli přímo na adresu jejího trvalého bydliště a nikoliv jejímu právnímu zástupci.

S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhuje usnesení krajského soudu v celém rozsahu zrušit a věc vrátit soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný svoje právo podat vyjádření ke kasační stížnosti nevyužil.

Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s. Ve skutečnosti je však dán toliko důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který je ve vztahu k důvodu podle písm. d) téhož ustanovení důvodem speciálním - je-li dán důvod podle písm. e), vylučuje to důvod podle písm. d), neboť nezákonným je rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení v každém případě i tehdy, šlo-li o nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Odůvodnění usnesení podle stěžovatelky postrádá význam a je zcela nesrozumitelné, z tohoto důvodu se jedná o nepřezkoumatelné podání. V této souvislosti Nejvyšší správní soud považuje za nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelností ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je třeba chápat podle ustálené judikatury jednak nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost, jednak nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze přitom obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 78, dostupný na www.nssoud.cz). Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze dále považovat ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, a dále taková rozhodnutí,

která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS). Žádná z takto specifikovaných skutečností však v nyní posuzované věci nenastala. Napadené rozhodnutí krajského soudu je sice velmi stručné, nicméně samotná stručnost ještě neimplikuje nepřezkoumatelnost ve výše naznačeném smyslu. Při psaní odůvodnění usnesení sice došlo k pochybení, když z textu pravděpodobně vypadlo několik slov, nicméně je stále z napadeného rozhodnutí zcela zřejmé, o jaké skutečnosti soud své rozhodnutí opřel, a to, že stěžovatelka nezaplatila soudní poplatek za kasační stížnost ani v dodatečně lhůtě, přitom tato skutečnost je nesporná. Je zcela zřejmé i to, jak a proč soud rozhodl, tak jak je uvedeno ve výroku, tedy proč řízení o kasační stížnosti zastavil. Rozhodnutí tudíž netrpí nesrozumitelností (resp. nezákonností rozhodnutí o zastavení řízení) namítanou stěžovatelkou.

Ohledně druhé kasační námitky Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004 - 69, dostupný na www.nssoud.cz, který stran doručování výzvy k zaplacení soudního poplatku mimo jiné uvádí: „(R)ozšířený senát dále konstatuje, že placení soudního poplatku není úkonem, který by musel vykonat účastník osobně, nýbrž že se jedná o úkon, který může vykonat jeho zástupce. Z žádného ustanovení zákona č. 549/1991 Sb. neplyne povinnost poplatníka osobně zaplatit soudní poplatek. Jde proto o zastupitelné jednání a nedostatek osobního prvku jednajícího nezpůsobuje neplatnost či neúčinnost tohoto jednání. Účinky doručení usnesení o povinnosti zaplatit soudní poplatek nastávají u zastoupeného účastníka proto doručením tohoto usnesení jeho zástupci. V tom se rozšířený senát shoduje s dříve zaujatým názorem Nejvyššího soudu (rozhodnutí ze dne 8. 6. 2000, sp. zn. 21 Cdo 1949/99 - publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 1/2001), podle něhož těmito úkony lze rozumět jen takové, kdy konkrétní jednání nemůže učinit nikdo jiný než účastník samotný, tedy jde o tzv. jednání nezastupitelné, charakteristické svým osobním prvkem, který se upíná právě a jen na osobu jednajícího, a to tak, že jiná osoba, odlišná od konkrétního účastníka řízení, nemůže, právě proto, že je charakterizována osobou jednajícího, takový úkon vykonat. Pod takovým jednáním si lze v praxi představit např. výslech účastníka, strpění ohledání, vydání určité věci, apod.(i) když povinnost zaplatit soudní poplatek stihá účastníka, neznamená to zároveň, že jej také musí osobně zaplatit. Tato povinnost totiž plyne z jeho procesního postavení účastníka řízení, který podává návrh. Je třeba přitom vzít v úvahu samotný smysl existence poplatkových předpisů, který vedle jistého, i když celkově spíše symbolického podílu na úhradě nákladů spojených s výkonem soudní moci plní i regulační funkci v přístupu k soudu tak, že stanovená poplatková povinnost a její výše pro věci určitého druhu vede potenciální účastníky soudního řízení k odpovědnému posuzování významu vzniklého sporu a způsobu jeho řešení pomocí soudu. Podle výše citovaného názoru Nejvyššího soudu nehraje roli, kdo skutečně (fakticky) jménem poplatníka poplatek zaplatí. Jde tak typicky o zastupitelné jednání, kde nedostatek osobní aktivity jednajícího (poplatníka) nezpůsobuje neplatnost nebo neúčinnost takového úkonu, neboť podstatou úkonu je, aby soudní poplatek za povinnou procesní stranu byl zaplacen. K tomu lze jen dodat, že při posouzení zaplacení soudního poplatku jako úkonu, který má za povinnost vykonat účastník řízení osobně, by úhrada jinou osobou (v praxi ovšem velmi obtížně zjištělná) znamenala, že poplatník soudní poplatek řádně nezaplatil, jiné osobě (zástupci) by musel být podle § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb. vrácen a účastník řízení by musel být vyzván k osobní úhradě pod hrozbou zastavení řízení. Takové důsledky jsou jistě absurdní.“

Rovněž Ústavní soud již dříve ve svém usnesení ze dne 28. 1. 2004, sp. zn. II. ÚS 671/02 konstatoval, že „výklad obecných soudů, které nepovažují zaplacení soudního poplatku za natolik nezastupitelný úkon, který musí být podle § 49 odst. 1 občanského soudního řádu vykonat pouze účastník osobně, je ústavně konformní. Z pohledu ústavního práva je totiž významná pouze možnost dodatečného splnění poplatkové povinnosti v odvolacím řízení. Rozhodnutí Ústavního soudu, která se v minulosti postavila za opačné stanovisko, se týkala výlučně řízení v tzv. správním soudnictví podle části páté o. s. ř. ve znění do 31. 12 2002. Tehdejší jednoinstanční řízení o správní žalobě nedávalo totiž obecným soudům právo vzít dodatečné zaplacení soudního poplatku v úvahu, na rozdíl od soudních řízení upravených v části třetí a čtvrté o. s. ř. Názor o zastupitelnosti úkonu spočívajícího v zaplacení soudního poplatku a z toho vyplývající povinnost doručení výzvy pouze zástupci účastníka za stávající úpravy správního soudnictví nemá za následek omezení přístupu k soudu, neboť existuje možnost zohlednit dodatečné zaplacení soudního poplatku účastníkem a v řízení pokračovat; jinými slovy řečeno – právem chráněným na ústavní rovině je zde možnost účastníka i v případě, kdy ani na výzvu soudu soudní poplatek nezaplatí a soud v důsledku toho rozhodne o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, tento důsledek zvrátit svojí dodatečnou aktivitou (dodatečným zaplacením soudního poplatku) do nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení. Soudní poplatek je splatný podáním žaloby [§ 4 odst. 1 písm. a), § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích]. Nesplní-li účastník tuto povinnost, je soudem vyzván k zaplacení poplatku ve lhůtě, kterou mu soud určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví (§ 9 odst. 1 zákona). Soud je tedy povinen účastníka řízení vyzvat ke splnění povinnosti a účastník má možnost napravit své opomenutí a dodatečně soudní poplatek zaplatit, a to v určité míře i po vydání rozhodnutí po zastavení řízení.“

Nejvyšší správní soud neshledal pochybení krajského soudu, který doručoval výzvu k zaplacení soudního poplatku pouze právnímu zástupci stěžovatelky, tato mu byla přitom řádně doručena dne 27. 5. 2010. Krajský soud řízení zastavil usnesením ze dne 14. 6. 2010, toto nabylo právní moci dne 18. 6. 2010. Soudní poplatek nebyl uhrazen ani v této lhůtě (viz § 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích).

Nejvyšší správní soud s přihlédnutím k výše uvedenému neshledal kasační námitku uplatněnou stěžovatelkou ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. důvodnou, a proto dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (ustanovení § 53 odst. 3, ustanovení § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 30. září 2010

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu